

Türk Müziği, Ekim 2026
6(Walter Feldman Özel Sayısı),
1-10, e-ISSN: 2822-3195
turkmuzigidergisi.com

Genç Bilge yayıncılık
gencbilgeyayincilik.com
© 2026

Araştırma Makalesi

Osmanlı-Türk Müziği araştırmalarında metodoloji, eğitim ve uluslararasılaşma: Walter Feldman'ın 3. Uluslararası Rast Müzik Kongresi'ndeki konuşmasının söylem analizi

Hasan Said Tortop[1]

Bağımsız Araştırmacı, İstanbul, Türkiye

Makale Bilgisi

Geliş: 17 Mayıs 2026
Kabul: 25 Haziran 2026
Online Yayın: 30 Ekim 2026

Anahtar Kelimeler
Etnomüzikoloji
Müzikoloji
Osmanlı-Türk müziği
Söylem analizi
Walter Feldman

2822-3195 / © 2026 TM
Genç Bilge Yayıncılık tarafından yayınlanmakta olup, açık erişim, CC BY-NC-ND lisansına sahiptir.

Öz

Osmanlı-Türk müziği araştırmaları alanında uluslararası ölçekte en etkili araştırmacılardan biri olan Walter Zev Feldman, tarihsel müzikoloji, etnomüzikoloji ve Osmanlı kültür tarihi alanlarını bir araya getiren çalışmalarıyla alanın metodolojik yönelimlerini önemli ölçüde etkilemiştir. Özellikle Osmanlı müziğinin tarihsel gelişimi, notasyon sistemleri, tasavvuf müziği, kültürlerarası etkileşimler ve araştırma yöntemleri üzerine geliştirdiği görüşler, günümüz Osmanlı-Türk müziği çalışmalarında temel referans noktaları arasında yer almaktadır. Bu araştırmanın amacı, Feldman'ın 3. Uluslararası Rast Müzik Kongresi'nde gerçekleştirdiği konuşmayı söylem analizi yöntemiyle inceleyerek Osmanlı-Türk müziği araştırmalarına ilişkin temel görüşlerini ortaya koymaktır. Araştırmada veri kaynağı olarak kongrede gerçekleştirilen söyleşinin video kaydı kullanılmış, konuşma metni transkripsiyon ve çeviri işlemlerinin ardından tematik söylem analiziyle değerlendirilmiştir. Analiz sonucunda Feldman'ın söylemlerinin yedi temel tema etrafında şekillendiği belirlenmiştir: metodolojik yetersizlikler, disiplinlerarasılık ve tarihsel etnomüzikoloji, tür ve usûl merkezli analiz gerekliliği, dil yetkinliği ve akademik donanım, uluslararasılaşma ve akademik dolaşım, Osmanlı müziğinin çok kültürlü kökenleri ile geleceğe yönelik dönüşüm ve reform söylemi. Bulgular, Feldman'ın Osmanlı-Türk müziği araştırmalarının gelişimini metodolojik çeşitlilik, disiplinlerarası iş birlikleri, çok dilli akademik yetkinlik ve uluslararası bilimsel etkileşimle ilişkilendirdiğini göstermektedir. Sonuç olarak çalışma, Feldman'ın görüşlerinin yalnızca mevcut durumu değerlendiren eleştirel bir yaklaşım sunmadığını, aynı zamanda Osmanlı-Türk müziği araştırmalarının geleceğine yönelik kapsamlı bir akademik yol haritası önerdiğini ortaya koymaktadır.

Makaleye atıf için

Tortop, H.S. (2026). Osmanlı-Türk Müziği araştırmalarında metodoloji, eğitim ve uluslararasılaşma: Walter Feldman'ın 3. Uluslararası Rast Müzik Kongresi'ndeki konuşmasının söylem analizi. *Türk Müziği, 6*(Walter Feldman Özel Sayısı), 1-10. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.23592524

Giriş

Prof. Dr. Walter Zev Feldman, birçok bilimsel otoritenin kabul ettiği üzere Osmanlı-Türk müziği araştırmaları alanında son yüzyılda uluslararası düzeyde en derin araştırmaları yapan ve geniş alanda etki yaratan önemli araştırmacılardan biridir. Bu etkiyi daha iyi anlamak için onun tarihsel müzikoloji, etnomüzikoloji ve Osmanlı kültür tarihi alanlarını bir araya getirdiğini, bunu yaparken sadece araştırmayla kalmayıp konuşmasındaki izlerle de görüldüğü üzere bu alanlardaki önemli kişilerle temas halinde bulunduğu görülmektedir. Bu durum onun Osmanlı müziğinin tarihsel gelişimine ilişkin yeni yorumlar ortaya koymasına ve alanın metodolojik sınırlarının genişlemesine önemli

[1] Dr., Bağımsız araştırmacı, İstanbul, Türkiye. Email: hasansaidfen@gmail.com ORCID:

katkılar sağlayan bir figür olmasını sağladı. Feldman, Osmanlı-Türk müziği çalışma alanını Osmanlı müziğinin kurumsal yapıları, repertuvar aktarım süreçleri, notasyon sistemler, makam teorisi, tasavvuf müziği, kültürlerarası etkileşimler gibi alt alanlardaki gelişimleri hızlandırarak günümüzde hala bu alandaki çalışmalarını temel başvuru kaynakları arasında kabul ettirmektedir. Feldman'nın Türk müziği alanındaki bu yerinin görüş ve düşüncelerini derinden incelenmesi, söylemlerinin analiz edilmesini zorunlu kılmaktadır. Feldman, Türkiye'nin dünyanın müzikoloji alanındaki saygın dergilerinden biri olan Rast Müzikoloji Dergisi'nde şef editör ve danışma kurulu üyeliği yapmış, ve her yıl düzenlenen Rast Müzik Kongresi'ninde konuşmacı olarak da katkı sunmuştur. Bu makalede onun 3. Rast Müzik Kongresi'nde soru-cevap şeklinde ilerlettiğimiz konuşmasının söylem analizi yapılmıştır.

Feldman aslında birçok makalesi, monografları, projeleri, seminerleri ile anlaşılması açısından çok geniş bir yelpaze sunan fikir ve aksiyon insanıdır. Ancak onun Osmanlı-Türk müziğine katkılarını yıllarca sadece araştırmış değil, yaşamış ve hayatının içine sokmuş, tarihteki önemli kişilere dokunmuş biri olarak sunduğu iki önemli eser üzerinden anlamaya çalışmak gerekmektedir. Bunlardan biri *Music of the Ottoman Court: Makam, Composition and the Early Ottoman Instrumental Repertoire* (1996/2023) adlı eseridir. Fadlman Osmanlı müziğini yalnızca bir müzikal sistem olarak salat yalın bir bakış açısıyla çalışmamıştır, Osmanlı müziğini oluşturan tarihsel, toplumsal ve kültürel bir olgu olarak ele alarak kuramlarını ve görüşlerini sunmuştur. Bu kitap, Osmanlı müziğinin ortaya çıkışını tarihsel süreçleri içerisinde, notasyon kaynaklarını ve repertuvar dönüşümlerinin de izlerini sürerek metodolojik olarak da müzikolojinin, tarih ve kültür çalışmalarının metodlarıyla bunu yapabildiği bir baş yapıt olarak alanda yerini korumaktadır. *From Rumi to the Whirling Dervishes: Music, Poetry and Mysticism in the Ottoman Empire* (2022) adlı kitabı ise Osmanlı tasavvuf müziğinin özellikle Mevlevî müziği üzerine yapılmış yegana kitaplardan biridir. Feldman'ın Mevlevi müziğini yalnızca dinî bir repertuvar olarak değil, kendine özgü estetik, şiirsel ve kültürel özelliklere sahip bir müzik türü olarak değerlendirmesi bu alandaki önemli görüşlerindendir. Bu kitabın yaratıcı yönü ise tasavvuf müziğinin Osmanlı müzik kültürü içerisindeki konumuna ilişkin yeni tartışmaların ortaya çıkmasına katkı sağlamış olmasıdır.

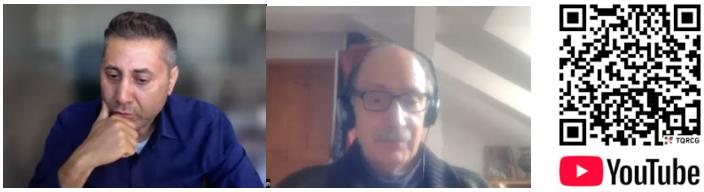
Feldman'ın bu kitaplarının içerisindeki temel kodların çözümü bu alandaki müzikologların titizlikle yaptığı uğraşlar arasında olmaktadır. Ancak Feldman bugün Türk müziğine katkıları açısından aktif destekleyici yönlerine (editöryal görüşlerle, kongre ve etkinliklere katılım gibi) yönelik yaptıklarının değerlendirilmesi düşüncesiyle böyle bir çalışmanın çıkmasına çalıştım. Evet biliyoruz ki onun görüşleri, fikirleri ve kuramları eserleri üzerinden analiz edilmeye devam edecektir. Günümüze bakan ve yeni değişen perspektiflerin de yakalanması için onun konuşmasının arka planındaki kodların analiz edilmesi yani söylem analizine tabi tutulmasına çalıştım. Konuşmanın videosuna herkes ulaşabilir. Daha derinlemesine analizler yapabilir ve notlar alabilir. Bu araştırmada konuşmanın tematik olarak incelenmesi ve Osmanlı-Türk müziği üzerine temel söylemleri ve yaklaşımları ortaya konmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Prof. Dr. Walter Feldman ile gerçekleştirilen söyleşiyi söylem analizi yaklaşımı çerçevesinde inceleyerek, Feldman'ın Osmanlı-Türk müziği araştırmalarına, müzik eğitimine ve müzikoloji alanına ilişkin düşüncelerini ortaya koymaktır. Çalışmada özellikle Feldman'ın kullandığı kavramlar, vurguladığı sorun alanları, önerdiği çözüm yolları ve Osmanlı-Türk müziğinin tarihsel gelişimine ilişkin kurduğu anlatılar analiz edilmektedir. Bu bağlamda söyleşi metni, yalnızca bireysel görüşlerin aktarıldığı bir metin olarak değil; aynı zamanda Osmanlı-Türk müziği araştırmalarının mevcut durumunu değerlendiren, alanın metodolojik eksikliklerini tartışan ve geleceğine ilişkin yönelimler öneren bir akademik söylem olarak ele alınmaktadır. Araştırmanın temel amacı, Feldman'ın söylemleri aracılığıyla Osmanlı-Türk müziği çalışmalarında öne çıkan bilgi üretim süreçlerini, araştırma paradigmalarını ve akademik öncelikleri belirlemek; ayrıca ulusal ve uluslararası müzikoloji literatürü arasındaki ilişkilere yönelik bakış açısını ortaya koymaktır. Böylece çalışma, Osmanlı-Türk müziği araştırmalarının güncel sorunlarına ve gelecekteki gelişim alanlarına ilişkin eleştirel bir değerlendirme sunmayı hedeflemektedir.

Yöntem

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden söylem analizi kullanılmıştır. Söylem analizi, metin veya konuşma biçiminde kullanılan dilin detaylı olarak incelenmesi şeklinde yapılan, anlatılmak istenenle ilgili şifrelerin çözülmeye çalışıldığı bir araştırma türüdür (Gee, 2014).

Video 1. 3. Uluslararası Rast Müzik Kongresi'nde Walter Fedlman'ın konuşması

Araştırmada veri kaynağı olarak 3. Uluslararası Rast Müzik Kongresi kapsamında sorulan sorulara Prof. Dr. Walter Feldman'ın cevap verme şeklinde yapmış olduğu konuşma videosu oluşturmaktadır (Video 1). Araştırmada konuşma metni öncelikle transkripsiyon edilmiştir. Türkçeye çevrilmiştir. Türkçe metin üzerinden konuşmadaki temel anlam örüntüleri üzerinden analiz yapılmıştır. Konuşma esnasında sorulan sorularda, Feldman bazen "az önce bu konuları cevap olarak anlatmıştım" gibi ifadeleriyle bazı yerlerde benzer görüşleri tekrar etmiş olabilir, ancak kendisinin konuşmasında düşünce sistemi içerisinde oluşturduğu temel tekrar eden kavramlar, vurguladığı sorunlu alanlar, değerlendirmeleri ve sunduğu öneriler analizin temel dayanak noktaları olmuştur. Feldman'ın söylemleri; eğitim, metodoloji, tarihsel ve kültürel perspektif, uluslarasılaşma, disiplinlerarasılık, araştırma kültürünün oluşturulması gibi eksenlerde öbeklenmiştir. Bu araştırmada, Feldman'ın bireysel görüşlerinin ötesinde Osmanlı-Türk müziği araştırmalarına yönelik daha akademik ve epistemolojik çerçevelerin ortaya konması sağlanmıştır.

Bulgular

Prof. Dr. Walter Feldman'ın yaklaşık 54 dakikalık konuşma metninin analizi sonucunda, görüşmenin belirli kavramlar ve tekrar eden düşünce örüntüleri etrafında şekillendiği görülmüştür. Feldman'ın konuşması esnasında, Feldman'ın bana gönderdiği Darulelhan Mecmuası'nda yayınlanan "Osmanlı Müziğiyle İlgili Müstakbel Araştımalarla Hakkında Düşünceler" adlı (Çev. Enis Tombul) makalesindeki görüşlerini (Fedlman, 2019) özetle kendisine sunduğum bir ön giriş yapıyorum. Ardından bu görüşlerinde değişmeler olup olmadığını soruyorum. Kendisi "Pandemi öncesinde, sanırım 2018 yılında, İstanbul'da Gönül Paçacı Hanım ile görüşmüştüm. Kendisi benden Darülelhan için bu tür bir değerlendirme yazısı hazırlamamı istemişti..." diyerek bunu özet mahiyetinde yazdığını ama söylenecek çok söz olduğun açıklıyor. Bu kısa ve özet şeklindeki makaleyi okumak yararlı olabilir. Fedlman'ın konuşması esnasında bu makaledeki görüşleri ve diğer kitaplarındaki görüşleri bazen tekrar eder şekilde sunduğu için araştırmada söylem analizi yapılırken konuşmanın kronolojik sırası değil, Feldman'ın söylemlerindeki örüntüler dikkate alınarak temalar oluşturulmuştur. Burada amacımız Feldman'ın Osmanlı-Türk müziği alanındaki konuların nasıl anlamlandırdığı, kavramlara verdiği öncelik, metodolojideki sorunlar ve yetersiz gördüğü alanlar dikkate alınmıştır. Analiz sonucunda yedi tema belirlenmiştir. Yanıtları incelendiğinde, Osmanlı-Türk müziği araştırmalarına ilişkin değerlendirmelerinin yalnızca müzikal konularla sınırlı olmadığı; metodoloji, eğitim, disiplinlerarasılık, tarihsel perspektif, uluslararası akademik etkileşim ve araştırma kültürü gibi daha geniş bir çerçevede ele alındığı anlaşılmıştır. Bu temalar belirlenirken ölçütler; tekrar eden kavram vurgusu, farklı sorulara ve konulara verilen yanıtlarda oluşan benzer düşünce çerçevelerinin oluşumu dikkate alınmıştır.

Tema 1. Metodolojik Yetersizlik Söylemi

Feldman'ın konuşması boyunca en belirgin biçimde ortaya çıkan söylem, *Osmanlı-Türk müziği araştırmalarında metodolojik eksikliklerin bulunduğu*na ilişkin söylemidir. Feldman, bu argümanı ortaya sunurken mevcut araştırmaların önemli bir kısmının makam, nota ve repertuvar incelemeleriyle sınırlı kaldığını; buna karşılık müzikoloji, etnomüzikoloji ve tarihsel etnomüzikoloji alanlarında geliştirilen yöntemlerin yeterince kullanılmadığını belirtmektedir. Bu nedenle Osmanlı-Türk müziği araştırmalarının öncelikli temel sorununun bilgi eksikliğinden çok yöntem eksikliği olduğunu vurgulamaktadır.

Bu söylem özellikle Batı müzikolojisinde geliştirilen araştırma yöntemlerine yapılan göndermelerde açık biçimde görülmektedir. Feldman, Avrupa müzikolojisinin yüzyıllar içerisinde el yazmaları, notasyon sistemleri ve tarihsel kaynaklar üzerinde çalışmak için belirli standartlar geliştirdiğini vurgularken, Osmanlı müziği notasyonları üzerine yapılan çalışmaların çoğunda benzer bir metodolojik çerçevenin bulunmadığını ifade etmektedir. Bunu konuşmasında şu şekilde görmekteyiz:

> *"Osmanlı müzik notasyonları üzerine Türkiye'de yapılan çalışmalara baktığımda, genel olarak bu yöntemsel birikimden yeterince yararlanılmadığını görüyorum. Çoğu zaman belirli metodolojik standartların bulunmadığı dikkat çekmektedir. Bu durum, Osmanlı müziği araştırmaları ile genel müzikoloji disiplini arasındaki ilişkinin yeniden düşünülmesini gerekli kılmaktadır."*

Feldman, konuşmasının devamında müzikolojinin modern anlamıyla Avrupa'da şekillendiğinden bir disiplin olduğunu ve ana araştırma kaynağının yazılı müzik metinleri olduğunu, Osmanlı müziğinin bu kaynaklar açısından oldukça zengin olmasının büyük bir avantaj olduğunu belirtmektedir. Ancak söyleminde metodoloji yalnızca teknik bir araştırma aracı değil, bilimsel üretimin temel belirleyicisi olarak sunulmaktadır. Nitekim Osmanlı müziği araştırmalarında Ebced Notası, Hamparsum Notası ve Batı notasyonunun karşılaştırmalı biçimde incelenmesine yönelik standart yöntemlerin bulunmadığını özellikle vurgulamaktadır. Benzer şekilde Bizans notasyonu ile Osmanlı müziği arasındaki ilişkilerin de yeterince sistematik araştırılmadığını belirtmektedir.

Bu söylem, Feldman'ın daha önceki çalışmalarıyla da doğrudan örtüşmektedir. Özellikle *Music of the Ottoman Court* adlı eserinde Osmanlı müziğini anlamanın yalnızca müzik teorisiyle mümkün olmadığını; tarih, toplum yapısı, kurumlar ve kültürel etkileşimlerin birlikte değerlendirilmesi gerektiğini savunmaktadır (Feldman, 1996/2023). Konuşmasında benzer biçimde tek disiplinli araştırma anlayışını eleştirmekte ve Osmanlı müziğinin ancak çok yönlü metodolojik yaklaşımlarla açıklanabileceğini ileri sürmektedir.

Metodolojik yetersizlik söylemi yalnızca kaynak kullanımına ilişkin değildir. Feldman'a göre araştırmacılar çoğu zaman uluslararası literatürü de yeterince takip etmemektedir. Bu nedenle Türkiye'de yapılan çalışmaların önemli bir bölümü uluslararası müzikoloji, etnomüzikoloji ve tarih yazımı tartışmalarından kopuk kalmaktadır. Nitekim röportajın ilerleyen bölümlerinde bu durumu daha açık bir şekilde ifade etmektedir:

> *"Türkiye'deki alanın temel sorunu entelektüel bir boşluk ve akademik izolasyondur." Ve "Makale ve kitaplarda, özellikle 1990'lardan sonra oluşan temel uluslararası literatüre yeterince atıf yapılmadığını görüyorum. Bu durum başka bir sorunu da beraberinde getiriyor: Neredeyse hiç kimse tür (genre) kavramını tanımlamıyor. Bazen genç araştırmacılar benimle iletişime geçiyorlar. Yazdıklarını okuyorum ve bana öyle geliyor ki üniversitelerde tür kavramı yeterince öğretilmiyor"*

Feldman'ın söyleminde metodolojik eksiklik konusunda konuşmanın tamamına bakıldığında daha somut ve müşahhas örnekler görmek mümkündür. Osmanlı-Türk müziği araştırmalarının geleceğinde metodolojik yetersizliğin giderilmesine yönelik söyleminin oldukça önemli olduğunu söylemek gerekir. Temel kavramları (türü) anlamadan eseri anlayamazsınız şeklinde belirttiği durum aslında epistemolojik açıdan bilim felsefesinde kavramların yerleşmemesini kuram ve fikir oluşturmadaki güdük kalmaya yol açacağı gerçekliğini göstermektedir (Kuhn, 1962). Dolayısıyla onun söyleminde araştırma kalitesinin artırılması, yeni kaynakların bulunmasından çok, mevcut kaynakların daha güçlü ve disiplinlerarası yöntemlerle incelenmesine bağlıdır (Tortop, 2023).

Bunu yanında konuşmasında dikkatimi çeken bir hususu da belirtmek isterim. Osmanlı-Türk müziğini açıklarken "the elephant in the room" kavramını sunmuş ve açıklamasında şöyle devam etmiştir:

> *"Yani herkesin gördüğü fakat kimsenin konuşmak istemediği çok açık ve büyük bir mesele."*

Ancak konuşma videosu izlendiğinde ben bir müdahele ettim belki tam anlaşılmadı. Nitel araştırma tekniklerinde gözleri bağlanmış kişiler bir odaya alınır odada bir fil vardır ve deneyimlerini tarif etmeleri istenir. Biri filin kuyruğuna dokunur anlamaya çalışlır, biri bacağına dokunur. Kuyruğuna dokunan kişi onu bir süpürgeye benzetir. Bacağını inceleyen bir binanın sütunu gibi tarif eder. Aslında burada açıklanmak istenen şey nitel araştırmalardaki temel kaygı

olan betimlemenin doğru yapılabilmesi ve gerçekliğe yaklaşılabilmesi için *triangualtion* (üçgenleme-veri çeşitleme) adı verilen çoklu veri toplama araçları ile kaynağa yaklaşmak olduğudur. Aslında Feldman, bu örneğinde Osmanlı-Türk müziği araştırmalarında nitel araştırmaların bu paradigmasına da işaret ediyor olabilir.

Tema 2. Disiplinlerarasılık ve Tarihsel Etnomüzikoloji Söylemi

Feldman'ın konuşmasının söylem analizinden çıkan ikinci tema, *Osmanlı-Türk müziği araştırmalarının disiplinlerarası bir bakış açısıyla yürütülmesi gerektiği*ne ilişkin söylemdir. Feldman'a göre Osmanlı müziği yalnızca nota belgeleri, makam teorisi veya besteciler üzerinden açıklanabilecek bir çalışma alanı değildir. Bu alanda çalışanlar müzikoloji, etnomüzikoloji ve tarih araştırmaları metodolojisiyle ve disiplinlerarası yaklaşımla araştırmalarını dizayn etmeleri gerekmektedir. Feldman konuşmasından sıklıkla "*historical ethnomusicology*" (tarihsel etnomüzikoloji) kavramını söylemiş ve bu yaklaşımın merkezinde yer almasına vurgu yapmıştır. Osmanlı müziğinin daha iyi anlaşılabilmesi için müziksel verilerin tarihsel ve toplumsal bağlam içerisinde değerlendirilmesi gerektiğini şu sözlerle ifade etmektedir:

> *"Tarihsel etnomüzikolojiye dönecek olursam, bunun çok daha az gelişmiş bir alan olduğunu söylemeliyim. Çünkü bu alan hem müzikolojinin hem de etnomüzikolojinin özelliklerini taşımaktadır. Bunun yanı sıra güçlü bir tarih bilgisi de gerektirmektedir."*

Bu ifadede tarihsel etnomüzikoloji, farklı disiplinlerin kesişim noktasında yer alan bir araştırma alanı olarak tanımlanmaktadır. Feldman'a göre araştırmacı yalnızca müzik kaynaklarını değil, aynı zamanda dönemin siyasi, toplumsal ve kültürel dönüşümlerini de bilmek zorundadır. Bu nedenle Osmanlı müziği araştırmaları, tarihçiler tarafından ortaya konulan yeni bulgulardan bağımsız düşünülemez. Feldman konuşmasında, Osmanlık tarih yazımında güncel gelişmelerin yakından takip edilmesi gerektiğine vurgu yaparak Osmanlı tarihçileri Baki Tezcan (Tezcan, 2010), Harun Küçük, Halil İnalcık ve Rifa'at Ali Abou-El-Haj'a ve yaptıkları tarihsel perspektifteki değişime yönelik somut örnekleri sunması dikkat çekicidir. Bunun yanında Osmanlı müziğinin ortaya çıkışını açıklarken yalnızca müzik teorisine değil (Merriam, 1964), 17. ve 18. yüzyıl Osmanlı toplumunun tarihsel ve sosyolojik dönüşümüne odaklanılması gerektiğini şöyle ifade etmektedir:

> *"Bugün 'Osmanlı müziği' olarak adlandırdığımız yapı aslında oldukça modern bir oluşumdur. Bu müzik geleneği, bildiğimiz biçimiyle, 17. yüzyılın sonlarından önce mevcut değildi."*

Bu söylem, Feldman'ın müziği tarihsel süreçlerden bağımsız bir sanat alanı olarak değil, toplumsal değişimlerin sonucu olarak gördüğünü "*sağlam bir tarih bilgisi vazgeçilmezdir*" ifadesinden de anlaşılmaktadır. Kendisi de Osmanlı müziğinin oluşumundaki bileşenler olarak Mevlevî ve Halvetî dervişleri, ulemâ çevreleri, Rum Ortodoks kantörleri ve gayrimüslim besteciler gibi farklı aktörleri aynı tarihsel anlatı içerisinde bir araya getirmektedir.

Benzer yaklaşım Feldman'ın *Music of the Ottoman Court* adlı eserinde de görülmektedir. Osmanlı müziğinin gelişimi; saray bürokrasisi, ulemâ, tasavvuf çevreleri ve şehirli entelektüel ağlarla ilişkilendirilerek açıklanmaktadır (Feldman, 1996/2023). Bu konuşmadaki söylemin bu yaklaşımın devamı niteliğinde olduğu söylenebilir. Bu açıdan Feldman'a göre müzik araştırmaları yalnızca eser incelemeleriyle sınırlı kalmamalı, bu durumda Osmanlı müziğinin ortaya çıkışını ve dönüşümünü açıklamak mümkün olmayacaktır.

Feldman'ın tarihsel etnomüzikoloji söylemi, Feldman'ın metodolojik eleştirilerine karşı önerdiği temel çözüm olarak da değerlendirilebilir. Osmanlı-Türk müziği araştırmalarının gelişebilmesi için müzikologların tarihçilerle, etnomüzikologlarla ve farklı disiplinlerden araştırmacılarla işbirliği içerisinde olmaları, ortak projelerden çalışmaları gerekmektedir. Bu sayede Osmanlı-Türk müziğinin salt seslerden oluşan bir yapı değil, toplum, kültür ve tarihle çok katmanlı yapısıyla ancak anlaşılabilecek bir olgu olduğu söylemi analiz edilmiştir.

Tema 3. Tür (Genre) ve Usûl Merkezli Analiz Gerekliliği Söylemi

Konuşmada ortaya çıkan bir diğer tema, Osmanlı-Türk müziği araştırmalarında tür (genre) ve usûl kavramlarının yeterince dikkate alınmadığına ilişkin söylemdir. Bu söylem önceki temanın bir alt teması gibi ele alınsa da önemi itibariyle ayrı bir tema olarak da tekrar incelemeye alınmıştır. Feldman'a göre Türkiye'de yürütülen araştırmaların

büyük bölümü makam merkezli bir anlayış etrafındadır. Ancak müzik türleri ve usûller üzerine yapılan çalışmalar oldukça sınırlıdır. Bu yüzden Osmanlı-Türk müziğinin yapısal özelliklerini anlamada önemli eksiklikler ortaya çıkmaktadır. Feldman bu söyleminde tür kavramını, müzikolojik analizlerin temel unsurlarından biri olarak konumlandırılmaktadır. Konuşmasında araştırmacıların çoğu zaman tür kavramını tanımlamadan eser incelemelerine başladığını belirtmekte ve bu durumu önemli bir metodolojik eksiklik olarak değerlendirmektedir. Bu görüşünü şu ifadelerle dile getirmektedir:

> *"Neredeyse hiç kimse tür (genre) kavramını tanımlamıyor. Örneğin Mevlevî Âyini üzerine çalışıyorsanız, öncelikle onun hangi türün parçası olduğunu anlamanız gerekir. Türü anlamadan eseri anlayamazsınız."*

Bu söylemde Feldman, müzik eserlerini yalnızca makam veya bestecilik özellikleri üzerinden değerlendiren yaklaşımları eleştirmektedir. Ona göre bir eserin ait olduğu tür; icra bağlamını, işlevini, estetik özelliklerini ve tarihsel konumunu belirleyen temel unsurlardan biridir. Özellikle Mevlevî Âyini örneğinde görüldüğü gibi, eserin tasavvufî bağlamı ve törensel işlevi dikkate alınmadan yapılacak analizler eksik kalacaktır. Tür kavramına ilişkin bu vurgu, Feldman'ın Mevlevî müziği üzerine yayımladığı *From Rumi to the Whirling Dervishes* adlı eserinde de açık biçimde görülmektedir. Söz konusu çalışmada Mevlevî müziği yalnızca dinî müzik başlığı altında değerlendirilmemekte; "mistik müzik" kavramı çerçevesinde ayrı bir tür olarak ele alınmaktadır (Feldman, 2022). Konuşmasında da tarikat müziğinin, cami müziği ve seküler müzikten farklı özellikler taşıyan özgün bir müzik alanı olduğu vurgulanmaktadır.

Feldman'ın söyleminde tür meselesiyle doğrudan bağlantılı ikinci unsur ise usûldür. Osmanlı-Türk müziği çalışmalarında makam kavramına aşırı derecede önem verilmiş, buna karşılık usûl araştırmaları ihmal edilmiştir. Bu durumu oldukça güçlü ifadelerle eleştirmektedir:

> *"Türkiye'de makam üzerine aşırı yoğunlaşılmış durumda; ancak buna paralel bir usûl araştırması geleneği gelişmemiştir. Bana göre bu çok ciddi bir eksikliktir."*

Feldman'ın dikkat çektiği nokta, müzik türlerinin çoğu zaman makamdan çok usûl tarafından belirlenmesidir. Nitekim aynı makam farklı türlerde kullanılabilirken bazı usûller yalnızca belirli müzik türlerinde veya belirli icra ortamlarında görülmektedir. Bu nedenle Osmanlı-Türk müziğinin türler sistemini anlamak için usûl bilgisinin merkezi bir konuma sahip olduğunu savunmaktadır. Bu düşüncesini şu sözlerle özetlemektedir:

> *"Türk müziğinde müzik türlerini belirleyen temel unsur makamdan çok usûldür."*

Bu söylem, Feldman'ın Osmanlı müziğini yalnızca ses sistemi veya makam teorisi üzerinden açıklayan yaklaşımlara karşı geliştirdiği eleştirinin önemli bir parçası olup, makam, usûl ve tür kavramları birlikte ele alınmadığında Osmanlı-Türk müziğinin estetik ve tarihsel yapısını tam olarak anlamanın zor olacağını ifade etmektedir. Bu açıdan Feldman'ın söyleminde usûl ve tür çalışmaları, gelecekte geliştirilmesi gereken öncelikli araştırma alanları olacağı vurgulanmaktadır.

Tema 4. Dil Yetkinliği ve Akademik Donanım Söylemi

Konuşmada ortaya çıkan bir diğer tema, Osmanlı-Türk müziği araştırmalarında dil ve akademik donanım konusunda yetersizliğin olduğuna ilişkin söylemdir. Feldman araştırmacıların önemli bir bölümü yalnızca kendi ana dillerindeki kaynaklarla çalışmakta olduğunu, bu durum ise hem uluslararası literatürün takip edilmesini hem de tarihsel kaynakların doğru anlaşılmasını zorlaştırmaktadır. Feldman, Osmanlı-Türk müziği araştırmalarında dil yeterliğini, yalnızca teknik bir beceri değil, bilimsel araştırmanın temel gerekliliklerinde biri olarak görmektedir. Onun bu görüşü bilhassa Mevlevî müziği ve tasavvuf araştırmaları ekseninde belirginleşmektedir. Feldman, Mevlânâ'nın eserleri üzerine yapılan bazı çalışmaların yalnızca çevirilere dayanmasını eleştirmekte ve araştırmacıların kaynak dil bilgisine sahip olması gerektiğini vurgulamaktadır. Buna ilişkin şu görüşü dikkat çekicidir:

> *"Mevlevî müziği üzerine ciddi bir çalışma yapmak istiyorsanız Farsça okuyabilmeniz gerekir. Bu konuda çok açık konuşuyorum."*

Feldman konuşmasında bir çok yerde "Farsça bilmediğini açıkça farkettim", " Farsça bilgisine sahip olaması gerekir" gibi ifadeleri tekrar etmiştir. Bunun araştırmacının birincil kaynaklara erişmediğinin göstergesi olarak görmüştür. Örneğin, Mevlânâ'nın şiirleri yalnızca edebî metinler değil, aynı zamanda Mevlevî müziğinin anlam dünyasını şekillendiren temel kaynaklar olduğunu, bu yüzden Farsça bilmeden yapılan çalışmaların metnin kavramsal ve kültürel derinliğini tam olarak kavrayamayacağını ifade etmiştir.

Feldman'ın dil yeterliliği konusundaki söylemi sadece Farsça ile sınırlı olmayıp, Osmanlı-Türk müziği araştırmalarının gelişebilmesi için İngilizce, Arapça, Rusça, Almanca, Fransızca ve mümkün olduğunca diğer bilim dillerine de hâkim olmaları gerektiğini savunmaktadır. Özellikle uluslararası müzikoloji ve etnomüzikoloji literatürünün büyük ölçüde bu diller üzerinden üretildiğine dikkat çekmektedir:

> *"Genel olarak Türkiye'deki müzikoloji çalışmalarında karşılaştığım temel sorunlardan biri dil bilgisinin yetersizliğidir."*

Feldman'ın eleştirisi yalnızca bireysel araştırmacılara yönelik değildir. Akademik eğitim sisteminin öğrencileri uluslararası literatürle yeterince buluşturamadığını da ileri sürmektedir. Konuşmasında birçok yerde öğrencilerin İngilizce bilmelerine rağmen yabancı kaynakları yeterince kullanmadıklarını ve öğretim üyelerinin bu konuda yeterli yönlendirme yapmadığını ifade etmektedir. Dil yeterliliğine ilişkin bu vurgu, Feldman'ın çalışmalarında da görülebilmektedir. Özellikle *Music of the Ottoman Court* ve *From Rumi to the Whirling Dervishes* adlı eserlerinde Osmanlı Türkçesi, Farsça, İngilizce, Almanca ve çeşitli Avrupa dillerindeki kaynakları birlikte kullanması, onun araştırma anlayışının temel özelliklerinden birini oluşturmaktadır (Feldman, 1996/2023; Feldman, 2022). Konuşmasında, Rus etnomüzikolojisinden bahsederken, "*Ben Rusça okuyabildiğim için bu konuda bir avantajım var. Kazak, Kırgız ve diğer Türk halklarının müzikleri üzerine yapılan araştırmaların büyük kısmı Rusça yayımlanmıştır."* Kendisinin bu söylemine yönelik kendindeki özdüzenlemeyi göstermesi oldukça önemlidir.

Feldman'ın bu söyleminde akademik yetkinlik; yalnızca müzik bilgisine sahip olmakla değil, farklı dillere, farklı literatürlere ve farklı disiplinlere erişebilmekle tanımlanmaktadır. Bu nedenle Osmanlı-Türk müziği araştırmalarında dil bilgisi, onun araştırma vizyonunda bireysel bir beceri olmanın ötesinde, bilimsel üretimin niteliğini belirleyen temel unsurlardan biri olarak gördüğünü söylemiyle çerçevelenmektedir.

Tema 5. Uluslararasılaşma ve Akademik Dolaşım Söylemi

Konuşmada ortaya çıkan bir diğer tema, Osmanlı-Türk müziği araştırmalarının uluslararası akademik çevrelerle daha güçlü ilişkiler kurması gerektiğine yönelik söylemdir. Feldman'a göre alanın gelişimini sınırlayan temel sorunlardan biri, araştırmacıların ve kurumların uluslararası bilimsel ağlarla yeterince bütünleşememesi olarak görülmektedir. Bu nedenle bilgi üretiminin ulusal sınırlar içerisinde kalmaması, farklı ülkelerde geliştirilen yöntemler ve araştırma gelenekleriyle etkileşime girmesi gerekmektedir.

Bu söylem özellikle genç araştırmacıların yurt dışına yönlendirilmesi konusundaki değerlendirmelerinde açık biçimde görülmektedir. Feldman, farklı ülkelerde eğitim almanın yalnızca bireysel bir kazanım olmadığını, aynı zamanda alanın genel gelişimine katkı sağlayacak bir süreç olduğunu vurgulamaktadır. Bu söylem bilhassa genç araştırmacılar için yol göstericidir:

> *"Türk öğrencilerin yurt dışında eğitim almalarını sağlayacak burs programlarının son derece önemli olduğunu düşünüyorum. Gerçekten çok önemli."*

Bu söylemde uluslararasılaşma, bireysel akademik başarıdan ziyade kurumsal dönüşümün bir aracı olarak sunulmaktadır. Feldman'a göre araştırmacıların yurt dışında eğitim almaları kadar, edindikleri bilgi ve deneyimi Türkiye'deki akademik çevrelere aktarabilmeleri de önem taşımaktadır. Konuşmasında bunu şöyle çerçevelemektedir:

> *"Bütün bu bilgi ve deneyimin bir şekilde Türkiye'ye geri taşınması gerekmektedir. Bana göre bu gerçekleşmeden alanda ciddi bir değişim beklemek zordur."*

Bu söylemde akademik dolaşım kasıt, araştırmacıların küresel konumdaki değişimi değil, araştırma yöntem ve kültürlerinin, bilimsel yaklaşımların da araştırmacılar arasındaki dolaşımı olarak anlaşılmalıdır. Feldman'ın konuşmasında sıklıkla Münir Beken, Mehmet Ali Sanlıkol ve Münster Üniversitesi çevresinde yetişen genç araştırmacılara yaptığı göndermeler, bu uluslararası akademik ağların örnekleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Feldman'ın söyleminde uluslararasılaşmayı karşılaştırmalı bir perspektif olarak da ele almak mümkündür. Özellikle Yunanistan örneğini vererek, geçmişte daha kapalı bir yapıya sahip olan Yunan müzikolojisinin zamanla uluslararası akademik çevrelere açıldığını ve bunun sonucunda önemli araştırmalar üretebildiğini belirtmektedir:

> *"1980'ler ve 1990'larda öğrenciler Londra'ya gitmeye başladılar. Başka ülkelerde eğitim almaya başladılar. Böylece akademik ufuk genişledi."*

Feldman'ın akademik gelişimi kurumsal izolasyonun aşılmasıyla ilişkilendirdiğini konuşmasında görmekteyiz. Bilimsel ilerleme, yalnızca yerel kaynakların çoğalmasıyla değil, uluslararası bilgi dolaşımına aktif katılımla mümkün olmaktadır. Örnek verdiği Corpus Musicae Ottomanicae projesi Almanya'da yapılan en uzun soluklu ve bütçeli araştırma programıdır. "*Türkiye'de ise ne yazık ki benzer ölçekte ve süreklilikte bir proje henüz bulunmamaktadır*" diyerek hem uluslar arasılaşmayı hem de araştırmada kruumsallaşmayı vurgulamaktadır.

Başta dediğim gibi Feldman, bu eserleri ve fikirleri ortaya çıkaran bir figür olurken sadece araştırmamış, aynı zamanda yaşamıştır. Hayatını hayranlıkla takip ettiğim bu kişinin Amerika, Almanya, İngiltere, Yunanistan, Türkiye ve Orta Asya'da (bilmediğim daha birçok ülkede) hem kalması/yaşaması, hem oradaki canlı kaynaklarla uzun süreli ilişkiler kurması kendi söyleminin somut örneği olduğunu göstermektedir. Bu yüzden onun uluslararasılaşma söylemi, yalnızca teorik bir öneri değil, kendi araştırma pratiğinin de bir yansıması olarak değerlendirilebilir.

Feldman'ın söyleminde uluslararasılaşma, Osmanlı-Türk müziği araştırmalarının geleceği için temel bir gerekliliktir. Yurt dışı eğitim olanakları, akademik iş birlikleri, ortak projeler ve uluslararası literatürle kurulan ilişkiler, onun düşüncesinde alanın gelişimini sağlayacak başlıca mekanizmalar olarak sunulmaktadır.

Tema 6. Osmanlı Müziğinin Çok Kültürlü Kökenleri Söylemi

Konulmada ortaya çıkan bir diğer tema, Osmanlı müziğinin oluşumunu çok kültürlü ve çok katmanlı bir tarihsel süreç olarak açıklayan söylemdir. Feldman, Osmanlı-Türk müziğini yalnızca Türk veya Osmanlı kimliği üzerinden tanımlayan yaklaşımları kabul etmemektedir. Osmanlı-Türk müziğinin farklı kültürel geleneklerin, toplumsal grupların ve entelektüel çevrelerin etkileşimi sonucunda ortaya çıktığını vurgulamaktadır. Bu söylemi, Osmanlı müziğini tek merkezli ve homojen bir yapı olarak gören yaklaşımlara karşı eleştirel bir perspektif olarak düşünebilir. Bu söylemin temelinde Osmanlı müziğinin ortaya çıkışına ilişkin tarihsel yorumu yer almaktadır. Feldman'a göre bugün "Osmanlı müziği" olarak adlandırılan yapı, imparatorluğun ilk dönemlerinden itibaren değişmeden var olan bir gelenek değildir. Aksine, özellikle 17. yüzyılın sonları ile 18. yüzyılda yaşanan kültürel etkileşimler sonucunda şekillenmiştir:

> *"Bugün Osmanlı müziği dediğimiz yapı esas olarak bu süreç sonucunda ortaya çıkmıştır. Bu çevrelerin önemli bir kısmı Mevlevî veya Halvetî dervişlerinden oluşuyordu. Daha sonra bu gruplar Rum Ortodoks kantörleri ve Müslüman toplumun dışındaki diğer müzisyenlerle etkileşime girmişlerdir."*

Feldman, Osmanlı müziğinin oluşumunda yalnızca sarayın değil, tasavvuf çevrelerinin, gayrimüslim müzisyenlerin ve farklı dinî toplulukların da etkili olduğu vurgulanmaktadır. Yani çok katmanlı sosyolojik ve kültürel ekosistemin çerçevesini çizmektedir. Bu yüzden görüşlerini müzik tarihi, kültürler arası etkileşimler üzerinden açıklamaktadır. Bunu Bizans müziği ile Osmanlı müziği arasındaki ilişkiyi ele alış biçiminde de görülmektedir. Feldman, odadaki fil olarak betimlediği Osmanlı müziğinin çok girift ve katmanlı yapısının anlaşılmasıyla mümkün olacağını belirtmektedir:

> *"Bana göre Osmanlı müziği araştırmalarındaki "odadaki fil"lerden biri, Osmanlı müziği ile Bizans müziği arasındaki ilişkidir. Bu ilişki Osmanlı tarihinin ilk dönemlerinde belirgin değildir. Ancak özellikle 17. yüzyılın sonlarından itibaren gayrimüslim bestecilerin Osmanlı müzik hayatında daha görünür hâle gelmesiyle birlikte iki gelenek arasında yoğun bir etkileşim ortaya çıkmıştır."*

Feldman'a göre özellikle 18. yüzyılda Bizans müziği ile Osmanlı müziği arasında karşılıklı etkilenmeler yaşanmış, her iki gelenek de birbirinden çeşitli müzikal ilkeler devralmıştır. Bu nedenle Osmanlı müziğinin gelişimi yalnızca iç dinamiklerle açıklanamaz; komşu müzik kültürleriyle kurulan ilişkiler de dikkate alınmalıdır. Bu çok kültürlü tarih anlatısının bir diğer boyutu ise İran müziğiyle kurulan ilişkidir. Feldman, 16. ve 17. yüzyıllarda Osmanlı sarayında icra edilen seküler müziğin büyük ölçüde İran müziğiyle ortak özellikler taşıdığını ileri sürmektedir:

> *"16. ve 17. yüzyıllarda Osmanlı sarayında icra edilen din dışı müzik ile İran'da icra edilen müzik esasen aynı gelenek içerisinde yer alıyordu."*

Bu söylem, Osmanlı müziğinin kökenlerini Anadolu ile sınırlamayan, İran, Horasan, Mâverâünnehir ve daha geniş Pers kültür dünyası içerisinde değerlendiren bir yaklaşımı yansıtmaktadır. Nitekim Feldman, Anadolu'nun yüzyıllar boyunca İran ve Bağdat ile yoğun kültürel ilişkiler içerisinde bulunduğunu özellikle vurgulamaktadır. Bu yaklaşım, Feldman'ın *Music of the Ottoman Court* ve *From Rumi to the Whirling Dervishes* adlı çalışmalarında, Osmanlı müziği; Mevlevîlik, İran müzik kültürü, Bizans geleneği ve Osmanlı entelektüel çevreleri arasındaki etkileşimler çerçevesinde ele alınmaktadır (Feldman, 2022; Feldman, 2023).

Feldman'ın Osmanlı müziğinin çok kültürlü ve çok katmanlı yapısı ile ilgili söyleminde, bu müziğintek bir topluluğun veya kültürün ürünü olarak değil; farklı dinî, etnik ve kültürel çevrelerin uzun süreli etkileşimleri sonucunda oluşmuş çok kültürlü bir müzik geleneği olduğu vurgulanmaktadır. Bu açıdan kültürel etkileşimi anlamak, Osmanlı müziğinin anlaşılmasında kritiktir (Stokes, 2010).

Tema 7. Geleceğe Yönelik Dönüşüm ve Reform Söylemi

Konuşmada ortaya çıkan son tema, Osmanlı-Türk müziği araştırmalarının geleceğine ilişkin dönüşüm ve reform söylemidir. Bunu Darulelhan'daki makalesinde de görmekteyiz. Feldman, konuşması boyunca mevcut durumun çeşitli yönlerden yetersiz olduğunu vurgulamakla birlikte, söyleminde yalnızca eleştiri getirmemekte çözüm önerileri de sunmaktadır. Kendisi ile kongre sürecinde ve diğer konularla ilgili yazışmalarımda bir şeyin bilimsel ve metodik zayıflığı varsa katı bir şekilde duruşuna şahit oldum, ancak bir şeyin geliştirilmesine yönelik her zaman esnek ve pozitif yaklaşımı beni ciddi olarak etkilemiştir. Bu konuşmadan da benzer şekilde Osmanlı-Türk müziği araştırmalarının gelişimi alanında vizyoner ve somut öneriler olan yaklaşımı görülmektedir. Geliştirdiği söylem, mevcut durumun teşhis edilmesinden çok, gelecekte nasıl bir araştırma kültürü oluşturulması gerektiğine odaklanmaktadır. Feldman'ın reform söyleminin merkezinde akademik açılım düşüncesi yer almaktadır. Ona göre Osmanlı-Türk müziği araştırmalarının gelişebilmesi için araştırmacıların farklı disiplinlere, farklı dillere ve farklı akademik geleneklere yönelmeleri gerekmektedir. Bu nedenle alanın geleceği yalnızca yeni araştırmaların yapılmasına değil, araştırma anlayışındaki dönüşümle de alakalıdır:

> *"1500 yılındaki Anadolu'yu bilmek, 1700 veya 1800 yılındaki Anadolu'yu anlamak için yeterli değildir. Toplum değişmiştir. Kültürel ilişkiler değişmiştir. Müzik de değişmiştir. Bu nedenle tarihsel etnomüzikoloji yapmak isteyen araştırmacıların bütün bu dönüşümlerin farkında olması gerekir.*

Bu söylem araştırma anlayışımızın köklü değişimiyle bu alandaki bilgi üretimimizin artmasına bize yöneltebilir. Bu yaklaşım yurtdışında oldukça kabul edilen bir yaklaşım olup, bu alandaki araştırmacıların yurt dışında edinilen bilgi ve deneyimin Türkiye'ye bu yaklaşımı aktarması oldukça önemlidir. Konuşmasında örnek olarak Banu Şenay'ın aldığı eğitimle (Avustralya'da antropoloji eğitimi almış) çok etkileyici bir araştırma yapmasından bahsetmiştir. Bu reformist yaklaşımın oluşumu bireysel çabalardan çok kurumsal dönüşümlerle mümkün olacaktır. Bunun yanında Türkiye'deki akademik çevrelerin yalnızca kendi literatürleri içerisinde kalmamaları gerektiğini savunmaktadır. Nitekim görüşmenin son bölümlerinde şu değerlendirmeyi yapmaktadır:

> *"Türkiye'deki müzikoloji çalışmalarında karşılaştığım temel sorunlardan biri dil bilgisinin yetersizliğidir." "Birçok Türk öğrenci yurt dışına gönderilmiş, burslar almış ve dünyanın önde gelen Osmanlı tarihçileri ile sanat tarihçileri yanında eğitim görmüştür. Bence müzikoloji alanında da benzer açılımlara ihtiyaç vardır."*

Bu söylemde reform, yalnızca araştırmacılardan beklenen bireysel bir çaba olarak değil, aynı zamanda eğitim kurumlarının ve akademik yapıların üstlenmesi gereken bir sorumluluk olarak tanımlanmaktadır. Feldman'ın Osmanlı-Türk müziği araştırmalarının gelişme potansiyeline sahip olduğunu düşünmektedir. Özellikle genç araştırmacıların uluslararası akademik çevrelerle daha güçlü ilişkiler kurabilmesi durumunda alanın önemli ilerlemeler kaydedebileceğini ima etmektedir.

Feldman *Music of the Ottoman Court* gerekse *From Rumi to the Whirling Dervishes* adlı çalışmalarında Osmanlı müziğini tarih, kültür, din, toplum ve müzik arasındaki ilişkiler çerçevesinde değerlendirmiştir (Feldman, 2022; Feldman, 2023). Bu konuşmada da Osmanlı-Türk müziği araştırmalarını gelişimi için önerilerinde de bu bütüncül yaklaşımı sergilemektedir Feldman'ın Osmanlı-Türk müziği araştırmalarının gelişimi; metodolojik çeşitliliğin artırılmasına, disiplinlerarası çalışmaların yaygınlaşmasına, uluslararası akademik etkileşimin güçlendirilmesine ve yeni araştırmacı kuşaklarının yetiştirilmesiyle ilişkilidir. Konuşmasının genelinde ortaya çıkan reform söylemi, yalnızca mevcut sorunların eleştirisi değil, aynı zamanda alanın geleceğine yönelik bir yol haritası olarak değerlendirilebilir.

Sonuç

Bu araştırmada, Prof. Dr. Walter Feldman'ın konuması söylem analizi yöntemiyle incelenmiş ve Feldman'ın Osmanlı-Türk müziği araştırmalarına ilişkin görüşleri yedi tema altında değerlendirilmiştir. Analiz sonucunda Feldman'ın söylemlerinin yalnızca müzik tarihi veya müzik teorisi konularına odaklanmadığı; metodoloji, disiplinlerarasılık, tür ve usûl çalışmaları, dil yetkinliği, uluslararasılaşma, kültürel etkileşim ve akademik dönüşüm gibi daha geniş bir akademik çerçeve içerisinde şekillendiği görülmektedir. Feldman'ın söyleminde özellikle Osmanlı-Türk müziği araştırmalarının metodolojik açıdan yeniden çerçevelenmesinin gerektiği vurgulanmaktadır. Bu alanın gelişimi, yalnızca yeni kaynakların ortaya çıkarılmasına değil; tarih, müzikoloji ve etnomüzikolojiyi bir araya getiren bütüncül yaklaşımların benimsenmesine bağlıdır. Ayrıca usûl, tür (genre) ve tarihsel bağlam gibi konuların mevcut araştırmalarda yeterince temsil edilmediği; buna karşılık makam merkezli çalışmaların baskın bir konumda olduğu ifade edilmektedir. Bunun yanında Feldman, Osmanlı müziğini çok kültürlü bir tarihsel oluşum olarak değerlendirmekte; İran, Bizans, tasavvuf çevreleri ve Osmanlı entelektüel dünyası arasındaki etkileşimleri müziğin gelişiminde belirleyici unsurlar olarak görmektedir. Son olarak, genç araştırmacıların uluslararası akademik çevrelerle daha güçlü ilişkiler kurmalarının ve farklı araştırma geleneklerinden yararlanmalarının alanın geleceği açısından kritik öneme sahip olduğunu savunmaktadır. Feldman, Osmanlı-Türk müziği araştırmalarının mevcut durumuna yönelik eleştirel bir değerlendirme sunarken, aynı zamanda alanın geleceğine ilişkin metodolojik ve kurumsal bir yol haritası da ortaya koymaktadır. Bu yönüyle konuşması, yalnızca bireysel görüşlerin aktarıldığı bir söyleşi değil, Osmanlı-Türk müziği araştırmalarının geleceğine ilişkin kapsamlı bir akademik perspektif olarak değerlendirilebilir.

Kaynaklar

Feldman, W. Z. (2023). *Music of the Ottoman Court: Makam, Composition and the Early Ottoman Instrumental Repertoire*. Brill. (Original work published 1996).

Feldman, W. Z. (2022). *From Rumi to the Whirling Dervishes: Music, Poetry, and Mysticism in the Ottoman Empire*. Edinburgh University Press.

Tezcan, B. (2010). *The Second Ottoman Empire: Political and Social Transformation in the Early Modern World*. Cambridge University Press.

Feldman, W. (2019). Osmanlı müziğiyle ilgili müstakbel araştırmalar hakkında düşünceler (E. Tombul, Çev.). *Darülelhan Mecmuası, 12,* 3-6.

Gee, J. P. (2014). *An introduction to discourse analysis: Theory and method* (4th ed.). Routledge.

Kuhn, T. S. (1962). *The Structure of Scientific Revolutions*. University of Chicago Press.

Tortop, H. S. (2023). Türkiye'de müzik makalelerinin yazımında kalite ölçütlerinin belirlenmesi ve öneriler. *Türk Müziği, 3*(4), 499-506. https://doi.org/10.5281/zenodo.10574780

Stokes, M. (2010). *The Republic of Love: Cultural Intimacy in Turkish Popular Music*. University of Chicago Press.

Merriam, A. P. (1964). *The Anthropology of Music.* Northwestern University Press.

Turk Muzigi, October 2026
6(Walter Feldman Special Issue),
1-10, e-ISSN: 2822-3195
turkmuzigidergisi.com

Genç Bilge yayıncılık
gencbilgeyayincilik.com
© 2026

Research Article

Methodology, education, and internationalization in Ottoman-Turkish music studies: A discourse analysis of Walter Feldman's speech at the 3rd International Rast Music Congress

Hasan Said Tortop[2]

Independent researcher, Istanbul, Türkiye

Article Info

Recieved: 17 May 2026
Accepted 25 June 2026
Published: 30 October 2026

Keywords
Discourse analysis
Ethnomusicology
Musicology
Ottoman-Turkish music
Walter Feldman

2822-3195 / © 2026 TM
It is published by Genç Bilge Publishing and is an open-access journal distributed under the CC BY-NC-ND license.

Abstract

Walter Zev Feldman, one of the most influential international scholars in the field of Ottoman-Turkish music studies, has significantly shaped the methodological orientation of the discipline through his work integrating historical musicology, ethnomusicology, and Ottoman cultural history. His perspectives on the historical development of Ottoman music, notation systems, Sufi music, intercultural interactions, and research methodologies have become fundamental reference points in contemporary Ottoman-Turkish music scholarship. The aim of this study is to examine Feldman's keynote presentation delivered at the 3rd International Rast Music Congress through discourse analysis in order to reveal his principal views on Ottoman-Turkish music research. The data source consisted of the video recording of the conference presentation, which was transcribed and translated before being analyzed using thematic discourse analysis. The analysis identified seven major themes underlying Feldman's discourse: methodological inadequacies, interdisciplinarity and historical ethnomusicology, the necessity of genre- and usûl-centered analysis, linguistic competence and academic qualifications, internationalization and academic mobility, the multicultural origins of Ottoman music, and future-oriented discourse on transformation and reform. The findings demonstrate that Feldman associates the advancement of Ottoman-Turkish music studies with methodological diversity, interdisciplinary collaboration, multilingual academic competence, and international scholarly engagement. In conclusion, the study reveals that Feldman's views not only provide a critical assessment of the current state of the field but also propose a comprehensive academic roadmap for the future development of Ottoman-Turkish music research.

To cite this article

Tortop, H.S. (2026). Methodology, education, and internationalization in Ottoman-Turkish music studies: A discourse analysis of Walter Feldman's speech at the 3rd International Rast Music Congress. *Turk Muzigi, 6*(Walter Feldman Special Issue), 1-10. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.23592524

Introduction

Prof. Dr. Walter Zev Feldman is widely recognized by many scholarly authorities as one of the most influential international researchers in Ottoman-Turkish music studies over the last century. To understand this influence more clearly, it is necessary to recognize how his work brings together historical musicology, ethnomusicology, and Ottoman cultural history. Moreover, as can be seen from traces in his speech, Feldman was not only engaged in research but was also in contact with major figures in these fields. This position enabled him to offer new interpretations of the historical

[2] Dr., Independent researcher, Istanbul, Türkiye. Email: hasansaidfen@gmail.com ORCID:

development of Ottoman music and to become a figure who significantly contributed to expanding the methodological boundaries of the field.

Feldman has accelerated developments in several subfields of Ottoman-Turkish music studies, including the institutional structures of Ottoman music, processes of repertoire transmission, notation systems, makam theory, Sufi music, and intercultural interactions. His works are still regarded today as fundamental reference sources in the field. Feldman's prominent position in Turkish music studies makes it necessary to examine his views and ideas in depth and to analyze his discourse. Feldman has served as chief editor and advisory board member of *Rast Musicology Journal*, one of Turkey's internationally respected journals in the field of musicology, and has also contributed as a speaker to the annual Rast Music Congress. This article presents a discourse analysis of the question-and-answer-based speech delivered by Feldman at the 3rd Rast Music Congress.

Feldman is, in fact, a scholar of ideas and action whose articles, monographs, projects, and seminars offer a broad intellectual framework for understanding his contribution. However, in order to understand his contribution to Ottoman-Turkish music, it is necessary to focus especially on two major works by a scholar who not only researched this field for many years but also lived it, integrated it into his life, and came into contact with important figures in its history. One of these works is *Music of the Ottoman Court: Makam, Composition and the Early Ottoman Instrumental Repertoire* (1996/2023). Feldman did not study Ottoman music merely as a musical system from a narrow perspective; rather, he presented his theories and views by approaching Ottoman music as a historical, social, and cultural phenomenon. This book continues to hold its place in the field as a major work that traces the emergence of Ottoman music within historical processes, examines notation sources and repertoire transformations, and methodologically combines musicology with methods from history and cultural studies.

His book *From Rumi to the Whirling Dervishes: Music, Poetry and Mysticism in the Ottoman Empire* (2022) is one of the rare major works devoted to Ottoman Sufi music, particularly Mevlevi music. One of Feldman's important views in this field is that he evaluates Mevlevi music not merely as a religious repertoire but as a musical genre with its own aesthetic, poetic, and cultural characteristics. The creative contribution of this book lies in its role in opening new discussions on the position of Sufi music within Ottoman musical culture.

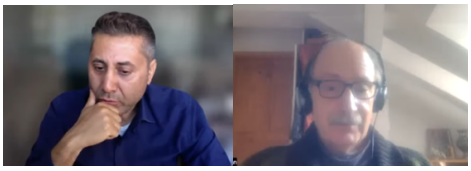
Decoding the central ideas embedded in Feldman's books has become one of the careful scholarly tasks undertaken by musicologists in this field. However, I developed this study with the intention of evaluating Feldman's active supportive contributions to Turkish music today, such as his editorial perspectives and his participation in congresses and academic events. It is clear that his views, ideas, and theories will continue to be analyzed through his works. Yet, in order to capture present-day perspectives and newly emerging shifts, I aimed to analyze the underlying codes of his speech through discourse analysis. The video of the speech is publicly accessible; researchers may conduct deeper analyses and take further notes. In this study, the speech is examined thematically in order to identify Feldman's main discourses and approaches concerning Ottoman-Turkish music.

Aim of the Research

The aim of this study is to examine the interview conducted with Prof. Dr. Walter Feldman within the framework of discourse analysis and to reveal Feldman's views on Ottoman-Turkish music studies, music education, and the field of musicology. In particular, the study analyzes the concepts used by Feldman, the problem areas he emphasizes, the solutions he proposes, and the narratives he constructs regarding the historical development of Ottoman-Turkish music. In this context, the interview text is treated not merely as a record of individual opinions but as an academic discourse that evaluates the current state of Ottoman-Turkish music studies, discusses the methodological shortcomings of the field, and proposes future directions. The main aim of the research is to identify, through Feldman's discourse, the processes of knowledge production, research paradigms, and academic priorities that stand out in Ottoman-Turkish music studies, as well as to reveal his perspective on the relationship between national and international musicology literatures. Thus, the study aims to offer a critical assessment of the current problems and future development areas of Ottoman-Turkish music research.

Method

This study employs discourse analysis, one of the qualitative research methods. Discourse analysis is a research approach that examines language used in texts or speech in detail and seeks to decode the underlying meanings and messages intended to be conveyed (Gee, 2014).

Video 1. Walter Feldman's presentation at the 3rd International Rast Music Congress

The primary data source of this study was the video recording of Prof. Dr. Walter Feldman's responses to questions posed during the 3rd International Rast Music Congress (Video 1). The speech was first transcribed and subsequently translated into Turkish. The thematic discourse analysis was then conducted on the Turkish transcript by focusing on the principal patterns of meaning embedded in the discourse.During the interview, Feldman occasionally referred to topics that he had already addressed by making statements such as, *"I think I have already answered that question."* As a result, certain ideas were repeated throughout the conversation. Rather than treating these repetitions as redundancy, the analysis regarded the recurring concepts, emphasized issues, evaluative statements, and recommendations as indicators of Feldman's underlying system of thought. Accordingly, his discourse was organized around themes related to education, methodology, historical and cultural perspectives, internationalization, interdisciplinarity, and the development of a research culture. Beyond documenting Feldman's individual opinions, the study aims to reveal broader academic and epistemological frameworks concerning Ottoman-Turkish music studies.

Findings

The analysis of Prof. Dr. Walter Feldman's approximately 54-minute presentation revealed that the interview was structured around a series of recurring concepts and consistent patterns of thought.

At the beginning of the interview, the author briefly summarized Feldman's article entitled "Thoughts on Future Research on Ottoman Music" (Trans. Enis Tombul), published in *Darülelhan Mecmuası* (Feldman, 2019), which Feldman had previously shared with the author, and asked whether his views had changed since its publication. Feldman responded:

> *"Before the pandemic, I believe it was in 2018, I met with Ms. Gönül Paçacı in Istanbul. She asked me to prepare this kind of evaluation for Darülelhan..."*

He explained that the article had been written as a concise overview and emphasized that there was still much more to be said on the subject. Reading this brief article provides useful background for understanding his subsequent remarks. During the interview, Feldman frequently revisited ideas that had previously appeared in this article as well as in his books. Consequently, the discourse analysis did not follow the chronological sequence of the interview. Instead, themes were identified according to the recurring patterns present throughout Feldman's discourse.

The objective of the analysis was to determine how Feldman conceptualizes issues related to Ottoman-Turkish music, which concepts he prioritizes, and which methodological shortcomings and research areas he considers inadequate. The analysis resulted in the identification of seven principal themes. Examination of Feldman's responses demonstrated that his evaluations of Ottoman-Turkish music studies extend well beyond purely musical issues, encompassing broader concerns such as research methodology, education, interdisciplinarity, historical perspective, international academic collaboration, and the development of research culture. These themes were identified based on the recurrence of key concepts and the consistency of conceptual frameworks that emerged across responses to different questions and discussion topics.

Theme 1. The Discourse of Methodological Deficiency

The most prominent discourse emerging throughout Feldman's interview concerns the methodological deficiencies that characterize research on Ottoman-Turkish music. In advancing this argument, Feldman maintains that a

considerable proportion of existing scholarship has remained confined to analyses of *makam*, notation, and repertoire, while methodological approaches developed within musicology, ethnomusicology, and historical ethnomusicology have not been sufficiently incorporated. Consequently, he argues that the principal challenge facing Ottoman-Turkish music studies is not a lack of knowledge but rather a lack of appropriate methodology.

This discourse is particularly evident in his references to research methodologies established within Western musicology. Feldman emphasizes that European musicology has developed rigorous standards over centuries for the study of manuscripts, notation systems, and historical sources. In contrast, he argues that comparable methodological frameworks are largely absent from much of the scholarship on Ottoman musical notation. This position is illustrated in the following statement:

> *"When I examine the studies conducted on Ottoman musical notations in Turkey, I observe that this accumulated methodological tradition has generally not been utilized sufficiently. In many cases, clear methodological standards appear to be lacking. This situation necessitates a reconsideration of the relationship between Ottoman music studies and the broader discipline of musicology."*

Later in the interview, Feldman explains that musicology, in its modern sense, emerged as a scholarly discipline in Europe and has traditionally relied upon written musical sources as its primary corpus of evidence. He argues that the richness of Ottoman musical sources represents a significant advantage for scholarly inquiry. However, within his discourse, methodology is presented not merely as a technical research instrument but as the fundamental determinant of scientific knowledge production. Accordingly, he particularly emphasizes the absence of standardized comparative methodologies for examining Ebced notation, Hamparsum notation, and Western staff notation within Ottoman music studies. Likewise, he notes that the relationships between Byzantine notation and Ottoman music have not yet been investigated in a sufficiently systematic manner.

This discourse is closely aligned with Feldman's earlier scholarship. In particular, *Music of the Ottoman Court*, he argues that Ottoman music cannot be understood solely through music theory; rather, historical developments, social structures, institutional contexts, and cultural interactions must all be examined collectively (Feldman, 1996/2023). Similarly, throughout the interview he criticizes single-disciplinary research approaches and contends that Ottoman music can only be adequately explained through multidimensional methodological perspectives.

Feldman's discourse on methodological inadequacy extends beyond the use of primary sources. According to him, researchers often fail to engage adequately with the international scholarly literature. As a result, much of the research produced in Turkey remains disconnected from contemporary debates in international musicology, ethnomusicology, and historiography. He expresses this concern more explicitly in the later stages of the speech:

> *"The fundamental problem of the field in Turkey is an intellectual vacuum and academic isolation."*

He further remarks:

> *"In articles and books, particularly regarding the international literature that has emerged since the 1990s, I see insufficient citation and engagement. This creates another problem: almost nobody defines the concept of genre. Occasionally, young researchers contact me. I read what they have written, and it seems to me that the concept of genre is not being adequately taught in universities."*

A broader examination of the interview reveals numerous concrete examples supporting Feldman's discourse on methodological shortcomings. His emphasis on overcoming these deficiencies constitutes one of the most significant themes regarding the future development of Ottoman-Turkish music research. His assertion that one cannot understand a musical work without first understanding its fundamental concepts, particularly genre, reflects an epistemological concern closely associated with the philosophy of science. As Kuhn (1962) argues, the absence of clearly established concepts inevitably limits the development of theories and explanatory frameworks. Accordingly, Feldman suggests that improving the quality of research depends less on the discovery of new archival sources than on the application of stronger, interdisciplinary methodologies to existing materials (Tortop, 2023).

Another noteworthy aspect of Feldman's interview concerns his use of the expression "the elephant in the room" when discussing Ottoman-Turkish music. He explains the phrase as follows:

> *"It is the very obvious and significant issue that everyone sees but no one wishes to discuss."*

However, upon carefully watching the interview recording, it became apparent that I intervened during this part of the discussion, and the intended meaning may not have been fully understood. Within qualitative research methodology, a well-known analogy involves blindfolded individuals entering a room containing an elephant and being asked to describe what they encounter. One participant touches the elephant's tail and compares it to a broom, while another touches its leg and describes it as resembling the column of a building. The underlying methodological lesson is that an accurate description of reality, one of the central concerns of qualitative inquiry, requires approaching a phenomenon through multiple sources of evidence and data collection methods, commonly referred to as triangulation. In this respect, Feldman's example may also be interpreted as an implicit reference to this fundamental paradigm of qualitative research within Ottoman-Turkish music studies.

Theme 2. The Discourse of Interdisciplinarity and Historical Ethnomusicology

The second major theme emerging from the discourse analysis of Feldman's interview concerns the necessity of adopting an interdisciplinary perspective in Ottoman-Turkish music research. According to Feldman, Ottoman music cannot be adequately understood solely through musical notation, *makam* theory, or the study of individual composers. Rather, scholars working in this field should design their research by integrating the methodologies of musicology, ethnomusicology, historical research, and broader interdisciplinary approaches.

Throughout the interview, Feldman repeatedly emphasizes the concept of historical ethnomusicology, positioning it at the center of his scholarly perspective. He argues that a comprehensive understanding of Ottoman music requires musical evidence to be interpreted within its broader historical and social context. He explains this approach as follows:

> *"Returning to historical ethnomusicology, I would say that it remains a much less developed field because it combines the characteristics of both musicology and ethnomusicology. In addition, it requires a strong foundation in history."*

In this statement, historical ethnomusicology is defined as a field situated at the intersection of multiple disciplines. According to Feldman, researchers must not only master musical sources but also possess a comprehensive understanding of the political, social, and cultural transformations of the historical period under investigation. Consequently, Ottoman music studies cannot be separated from contemporary developments in Ottoman historiography. During the interview, Feldman stresses the importance of following recent advances in Ottoman historical scholarship and refers specifically to historians such as Baki Tezcan (Tezcan, 2010), Harun Küçük, Halil İnalcık, and Rifa'at Ali Abou-El-Haj, highlighting the changing historical perspectives introduced through their work.

Furthermore, when explaining the emergence of Ottoman music, Feldman argues that attention should not be limited to music theory alone (Merriam, 1964), but should instead focus on the broader historical and sociological transformations of seventeenth- and eighteenth-century Ottoman society. He states:

> "What we today call 'Ottoman music' is actually a rather modern formation. This musical tradition, in the form we recognize today, did not exist before the late seventeenth century."

This discourse demonstrates that Feldman does not regard music as an autonomous artistic phenomenon independent of historical processes. Rather, as reflected in his assertion that "a solid knowledge of history is indispensable," he conceptualizes music as the product of broader social transformations. Accordingly, he integrates diverse historical actors, including Mevlevi and Halveti dervishes, members of the *ulema*, Greek Orthodox cantors, and non-Muslim composers, into a single historical narrative explaining the formation of Ottoman music.

A similar perspective is evident in *Music of the Ottoman Court*, where the development of Ottoman music is interpreted in relation to the imperial bureaucracy, the *ulema*, Sufi communities, and urban intellectual networks (Feldman, 1996/2023). The discourse presented in the interview can therefore be understood as a continuation of this

broader scholarly framework. From Feldman's perspective, music research should not be confined to the analysis of musical works alone, since such an approach would be insufficient for explaining either the emergence or the historical transformation of Ottoman music.

Finally, Feldman's discourse on historical ethnomusicology may also be interpreted as the principal solution he proposes in response to his earlier methodological criticisms. For Ottoman-Turkish music studies to advance, musicologists must collaborate with historians, ethnomusicologists, and scholars from other disciplines through interdisciplinary research projects. Only through such collaborative approaches can Ottoman-Turkish music be understood not merely as a collection of sounds but as a complex, multilayered cultural phenomenon shaped by society, history, and culture.

Theme 3. The Discourse on the Necessity of Genre- and Usûl-Centered Analysis

Another theme emerging from the interview concerns the insufficient attention given to the concepts of genre and *usûl* in Ottoman-Turkish music studies. Although this discourse may be regarded as a subtheme of the previous discussion, its significance warrants its treatment as a separate analytical theme. According to Feldman, most research conducted in Turkey is organized around a *makam*-centered perspective. However, studies focusing on musical genres and *usûl* remain highly limited. As a result, significant gaps emerge in understanding the structural characteristics of Ottoman-Turkish music.

Within this discourse, Feldman positions the concept of genre as one of the fundamental components of musicological analysis. He states that researchers often begin analyzing musical works without first defining the concept of genre, and he regards this as a serious methodological deficiency. He expresses this view as follows:

> *"Almost no one defines the concept of genre. For example, if you are working on the Mevlevi Âyin, you must first understand what kind of genre it belongs to. You cannot understand the work without understanding the genre."*

In this discourse, Feldman criticizes approaches that evaluate musical works solely through *makam* or compositional characteristics. In his view, the genre to which a work belongs is one of the essential elements that determines its performance context, function, aesthetic characteristics, and historical position. As seen particularly in the example of the Mevlevi Âyin, analyses that neglect the work's Sufi context and ceremonial function will necessarily remain incomplete.

This emphasis on genre is also clearly visible in Feldman's *From Rumi to the Whirling Dervishes*, a work devoted to Mevlevi music. In that study, Mevlevi music is not treated merely under the general category of religious music; rather, it is examined as a distinct genre within the framework of "mystical music" (Feldman, 2022). Similarly, in the interview, Feldman emphasizes that the music of Sufi orders constitutes a distinctive musical domain with characteristics that differ from both mosque music and secular music.

The second element directly connected to the issue of genre in Feldman's discourse is *usûl*. In Ottoman-Turkish music studies, excessive importance has been attributed to the concept of *makam*, while research on *usûl* has been neglected. Feldman criticizes this situation in particularly strong terms:

> *"In Turkey, there has been an excessive concentration on makam; however, no parallel tradition of usûl research has developed. In my view, this is a very serious deficiency*."

The point Feldman emphasizes is that musical genres are often determined less by *makam* than by *usûl*. Indeed, while the same *makam* may be used across different genres, certain *usûl*s appear only in particular musical genres or performance contexts. For this reason, he argues that knowledge of *usûl* occupies a central position in understanding the genre system of Ottoman-Turkish music. He summarizes this idea as follows:

> *"In Turkish music, the principal element that determines musical genres is not so much makam as usûl."*

This discourse constitutes an important part of Feldman's broader critique of approaches that explain Ottoman music solely through sound systems or *makam* theory. He suggests that unless *makam*, *usûl*, and genre are considered

together, it is difficult to fully understand the aesthetic and historical structure of Ottoman-Turkish music. In this respect, Feldman's discourse frames *usûl* and genre studies as priority research areas that need to be developed in the future.

Theme 4. The Discourse of Linguistic Competence and Academic Preparation

Another theme emerging from the interview concerns the inadequacy of linguistic competence and academic preparation in Ottoman-Turkish music studies. Feldman argues that many researchers work only with sources written in their native language, which makes it difficult both to follow the international literature and to understand historical sources accurately. In his view, linguistic competence in Ottoman-Turkish music studies is not merely a technical skill but one of the fundamental requirements of scholarly research.This view becomes particularly evident in relation to Mevlevi music and Sufi studies. Feldman criticizes certain studies on Rumi's works for relying solely on translations and emphasizes that researchers must possess knowledge of the original source languages. His following statement is especially noteworthy:

> *"If you want to conduct serious research on Mevlevi music, you must be able to read Persian. I am speaking very clearly on this matter."*

Throughout the interview, Feldman repeatedly uses expressions such as "I clearly noticed that he did not know Persian" and "one must have knowledge of Persian." He interprets such linguistic limitations as an indication that the researcher does not have direct access to primary sources. For example, he argues that Rumi's poems are not merely literary texts but also fundamental sources that shape the semantic world of Mevlevi music. Therefore, studies conducted without knowledge of Persian cannot fully grasp the conceptual and cultural depth of these texts.

Feldman's discourse on linguistic competence is not limited to Persian. He argues that, for Ottoman-Turkish music studies to develop, researchers should also have command of English, Arabic, Russian, German, French, and, as far as possible, other major scholarly languages. He particularly notes that a substantial portion of the international literature in musicology and ethnomusicology has been produced in these languages:

> *"In general, one of the fundamental problems I encounter in musicological studies in Turkey is insufficient linguistic competence."*

Feldman's criticism is not directed solely at individual researchers. He also argues that the academic education system does not sufficiently expose students to the international literature. In several parts of the interview, he states that although many students know English, they do not make sufficient use of foreign-language sources, and faculty members do not provide adequate guidance in this regard.

This emphasis on linguistic competence is also evident in Feldman's own scholarship. In particular, his use of sources in Ottoman Turkish, Persian, English, German, and various European languages in *Music of the Ottoman Court* and *From Rumi to the Whirling Dervishes* constitutes one of the defining features of his research approach (Feldman, 1996/2023; Feldman, 2022). Likewise, while discussing Russian ethnomusicology in the interview, he states: "Because I can read Russian, I have an advantage in this area. A large portion of the research on the music of Kazakh, Kyrgyz, and other Turkic peoples has been published in Russian." This self-reflective acknowledgment of his own scholarly positioning is particularly significant.

Within Feldman's discourse, academic competence is therefore defined not merely by musical knowledge, but by the ability to access different languages, literatures, and disciplines. Accordingly, linguistic competence in Ottoman-Turkish music studies is framed not as an individual skill alone, but as one of the key determinants of the quality of scholarly production.

Theme 5. The Discourse of Internationalization and Academic Mobility

Another theme emerging from the interview concerns the need for Ottoman-Turkish music studies to establish stronger connections with international academic communities. According to Feldman, one of the principal factors limiting the development of the field is the insufficient integration of researchers and academic institutions into international scholarly networks. Consequently, he argues that knowledge production should not remain confined

within national boundaries but should actively engage with research traditions and methodological approaches developed in different countries. This discourse is particularly evident in his reflections on encouraging young scholars to pursue education abroad. Feldman emphasizes that international education should not be viewed merely as an individual academic achievement but as a process capable of contributing to the overall development of the field. His remarks are especially instructive for early-career researchers:

> *"I believe that scholarship programs enabling Turkish students to study abroad are extremely important. They are truly very important."*

Within this discourse, internationalization is presented less as a means of individual academic advancement than as an instrument of institutional transformation. According to Feldman, it is important not only for researchers to receive education abroad but also for them to transfer the knowledge, research culture, and scholarly experience they acquire back to academic communities in Turkey. He frames this idea as follows:

> *"All of this knowledge and experience must somehow be brought back to Turkey. In my opinion, without this, it is difficult to expect any substantial change in the field."*

In this context, academic mobility should not be understood simply as the geographical movement of scholars, but rather as the circulation of research methodologies, scholarly cultures, and scientific perspectives among researchers and institutions. Feldman's frequent references to scholars such as Münir Beken, Mehmet Ali Sanlıkol, and the younger generation of researchers associated with the University of Münster illustrate these international academic networks as concrete examples of such intellectual exchange.

Feldman's discourse also conceptualizes internationalization from a comparative perspective. Referring specifically to the example of Greece, he explains that Greek musicology, which had previously been relatively isolated, gradually became integrated into international academic communities and consequently began producing significant scholarly contributions. As he states:

> *"During the 1980s and 1990s, students began going to London. They started receiving education in other countries. As a result, their academic horizons expanded."*

These remarks demonstrate that Feldman associates academic development with overcoming institutional isolation. In his view, scientific progress depends not merely on the accumulation of local sources but on active participation in the international circulation of knowledge. He further illustrates this argument by referring to the *Corpus Musicae Ottomanicae* project, one of the largest and longest-running research initiatives on Ottoman music conducted in Germany. Contrasting this example with the situation in Turkey, he remarks, "Unfortunately, there is still no project in Turkey of comparable scale and continuity," thereby simultaneously emphasizing both internationalization and the institutionalization of research.

As noted at the outset of this study, Feldman is not only a scholar who has produced influential works and ideas but also someone who has embodied them through his own academic life. Having lived and conducted long-term research in countries including the United States, Germany, the United Kingdom, Greece, Turkey, and various parts of Central Asia, while establishing sustained relationships with local musical communities and living traditions, Feldman's own career represents a concrete realization of the principles he advocates. His discourse on internationalization should therefore be understood not merely as a theoretical recommendation but also as a reflection of his own scholarly practice.

Within Feldman's discourse, internationalization is presented as a fundamental prerequisite for the future development of Ottoman-Turkish music studies. Opportunities for overseas education, international academic collaborations, joint research projects, and sustained engagement with the international scholarly literature are all framed as the primary mechanisms through which the field can continue to advance.

Theme 6. The Discourse of the Multicultural Origins of Ottoman Music

Another theme emerging from the interview is the discourse that explains the formation of Ottoman music as a multicultural and multilayered historical process. Feldman does not accept approaches that define Ottoman-Turkish

music solely through Turkish or Ottoman identity. Instead, he argues that Ottoman-Turkish music emerged through the interaction of diverse cultural traditions, social groups, and intellectual communities. This discourse may therefore be understood as a critical response to interpretations that portray Ottoman music as a homogeneous and monocentric tradition.

At the core of this discourse lies Feldman's historical interpretation of the origins of Ottoman music. According to him, what is today referred to as "Ottoman music" is not a tradition that remained unchanged from the early centuries of the Ottoman Empire. Rather, it was shaped primarily through the cultural interactions that took place during the late seventeenth and eighteenth centuries. As he explains:

> *"What we today call Ottoman music essentially emerged through this historical process. A significant proportion of these circles consisted of Mevlevi and Halveti dervishes. Subsequently, these groups interacted with Greek Orthodox cantors and other musicians outside the Muslim community."*

According to Feldman, the formation of Ottoman music was influenced not only by the imperial court but also by Sufi communities, non-Muslim musicians, and various religious groups. In doing so, he outlines a multilayered sociological and cultural ecosystem that underpinned the emergence of the Ottoman musical tradition. Consequently, he explains his perspective through the lenses of music history and intercultural interaction rather than through narrowly defined musical analysis.

This perspective is equally evident in his discussion of the relationship between Byzantine music and Ottoman music. Referring once again to what he describes as "the elephant in the room," Feldman argues that the complex and highly layered nature of Ottoman music cannot be understood without seriously examining this relationship. He states:

> *"In my opinion, one of the 'elephants in the room' in Ottoman music research is the relationship between Ottoman music and Byzantine music. This relationship is not particularly evident during the early centuries of Ottoman history. However, especially from the late seventeenth century onward, as non-Muslim composers became increasingly visible in Ottoman musical life, intensive interaction developed between these two traditions."*

According to Feldman, particularly during the eighteenth century, Byzantine and Ottoman musical traditions exerted reciprocal influences upon one another, with each tradition adopting various musical principles from the other. Consequently, the development of Ottoman music cannot be explained solely through its internal dynamics; it must also be understood in relation to its interactions with neighboring musical cultures.

Another dimension of this multicultural historical narrative concerns the relationship between Ottoman and Persian music. Feldman argues that the secular music performed in the Ottoman court during the sixteenth and seventeenth centuries shared substantial characteristics with the musical tradition of Iran. As he explains:

> *"During the sixteenth and seventeenth centuries, the secular music performed at the Ottoman court and the music performed in Iran essentially belonged to the same musical tradition."*

This discourse reflects an interpretive framework that does not confine the origins of Ottoman music to Anatolia alone but situates them within the broader cultural sphere encompassing Iran, Khorasan, Transoxiana, and the wider Persianate world. Feldman further emphasizes that Anatolia maintained intensive cultural relationships with Iran and Baghdad over many centuries. This perspective is likewise evident in *Music of the Ottoman Court* and *From Rumi to the Whirling Dervishes*, where Ottoman music is interpreted through the interactions among Mevlevi traditions, Persian musical culture, the Byzantine heritage, and Ottoman intellectual circles (Feldman, 2022; Feldman, 2023).

Within Feldman's discourse, the multicultural and multilayered character of Ottoman music is therefore presented as one of its defining features. Ottoman music is understood not as the product of a single community or cultural tradition, but as a multicultural musical heritage that emerged through sustained interactions among diverse religious, ethnic, and cultural groups. From this perspective, understanding processes of cultural interaction is essential for any comprehensive interpretation of Ottoman music (Stokes, 2010).

Theme 7. The Discourse of Future Transformation and Reform

The final theme emerging from the interview is the discourse of transformation and reform concerning the future of Ottoman-Turkish music studies. A similar perspective can also be observed in Feldman's article on *Dârülelhan*. Throughout the interview, Feldman repeatedly emphasizes the shortcomings of the current state of the field. However, his discourse is not limited to criticism; he also offers concrete proposals for its future development. During the congress in which we met, as well as through our subsequent academic correspondence, I observed that Feldman adopts a firm and uncompromising position whenever he encounters scientific or methodological weaknesses. At the same time, I was equally impressed by his consistently constructive, flexible, and positive attitude toward improving scholarly work. The same disposition is reflected in this interview, where he presents both a visionary perspective and practical recommendations for the advancement of Ottoman-Turkish music studies.

Rather than focusing solely on diagnosing existing problems, Feldman's discourse is primarily concerned with the kind of research culture that should be established in the future. At the center of this reform discourse lies the idea of academic openness. According to Feldman, the development of Ottoman-Turkish music studies requires researchers to engage with different disciplines, multiple languages, and diverse academic traditions. Consequently, the future of the field depends not only on producing new research but also on transforming prevailing research paradigms. He explains this position as follows:

> *"Knowing Anatolia in the year 1500 is not sufficient for understanding Anatolia in 1700 or 1800. Society changed. Cultural relationships changed. Music also changed. Therefore, researchers who wish to practice historical ethnomusicology must be aware of all these transformations."*

This discourse suggests that a fundamental transformation in our research perspective has the potential to substantially expand scholarly knowledge production in the field. Such an approach has become widely accepted within international scholarship, making it particularly important that researchers who receive education and training abroad transfer these methodological perspectives and research cultures back to Turkey. As an example, Feldman refers to the work of Banu Şenay, noting that her anthropological education in Australia enabled her to produce highly influential research. This example illustrates his belief that meaningful reform depends less on isolated individual efforts than on broader institutional transformation.

Furthermore, Feldman argues that Turkish academic communities should avoid remaining confined within their own national scholarly traditions. In the concluding sections of the interview, he remarks:

> *"One of the fundamental problems I encounter in musicological studies in Turkey is insufficient linguistic competence."*

He further states:

> *"Many Turkish students have been sent abroad, have received scholarships, and have studied with some of the world's leading Ottoman historians and art historians. I believe that similar opportunities are needed in the field of musicology."*

Within this discourse, reform is therefore conceptualized not merely as an individual responsibility of researchers but also as an institutional responsibility to be assumed by universities and academic organizations. Feldman clearly believes that Ottoman-Turkish music studies possess considerable potential for future development. In particular, he suggests that the field could make significant progress if younger scholars establish stronger connections with international academic communities.

In both *Music of the Ottoman Court* and *From Rumi to the Whirling Dervishes*, Feldman interprets Ottoman music through the interconnected relationships among history, culture, religion, society, and music (Feldman, 2022; Feldman, 2023). The same holistic perspective is evident in the recommendations he offers throughout this interview. According to Feldman, the future development of Ottoman-Turkish music studies depends upon increasing methodological diversity, expanding interdisciplinary research, strengthening international academic collaboration, and educating new generations of scholars. Consequently, the reform discourse emerging from the interview should

be understood not merely as a critique of existing shortcomings but also as a comprehensive roadmap for the future development of Ottoman-Turkish music studies.

Conclusion

This study examined Prof. Dr. Walter Feldman's interview through the methodological framework of discourse analysis and evaluated his perspectives on Ottoman-Turkish music studies under seven thematic categories. The analysis demonstrates that Feldman's discourse extends well beyond issues of music history and music theory, encompassing a broader academic framework that includes methodology, interdisciplinarity, genre and *usûl* studies, linguistic competence, internationalization, cultural interaction, and academic transformation.

A central finding of the analysis is Feldman's consistent emphasis on the need to reconceptualize Ottoman-Turkish music studies from a methodological perspective. According to his discourse, the future development of the field depends not merely on the discovery of new archival sources but on the adoption of holistic research approaches that integrate history, musicology, ethnomusicology, and related disciplines. Likewise, Feldman argues that topics such as *usûl*, genre, and historical context remain significantly underrepresented within the existing literature, whereas *makam*-centered studies continue to dominate the field.

Furthermore, Feldman conceptualizes Ottoman music as the product of a multicultural historical process. He identifies the interactions among Persian musical traditions, Byzantine heritage, Sufi communities, and the broader Ottoman intellectual milieu as fundamental forces shaping the historical development of Ottoman music. From this perspective, Ottoman music cannot be adequately understood through a single cultural or national framework but must instead be interpreted within its wider historical and intercultural context.

Finally, Feldman argues that the future of Ottoman-Turkish music studies depends upon stronger engagement with international academic communities. He emphasizes the importance of enabling younger scholars to establish international collaborations, benefit from diverse research traditions, and contribute to the circulation of scholarly knowledge across institutional and national boundaries. In doing so, he presents internationalization not simply as an individual academic opportunity but as a necessary condition for the intellectual and institutional development of the discipline.

Overall, Feldman offers not only a critical assessment of the current state of Ottoman-Turkish music research but also a coherent methodological and institutional roadmap for its future development. In this respect, his interview should be regarded not merely as a presentation of personal scholarly opinions but as a comprehensive academic vision for the future of Ottoman-Turkish music studies.

References

Feldman, W. Z. (2023). *Music of the Ottoman Court: Makam, Composition and the Early Ottoman Instrumental Repertoire*. Brill. (Original work published 1996).

Feldman, W. Z. (2022). *From Rumi to the Whirling Dervishes: Music, Poetry, and Mysticism in the Ottoman Empire*. Edinburgh University Press.

Tezcan, B. (2010). *The Second Ottoman Empire: Political and Social Transformation in the Early Modern World*. Cambridge University Press.

Feldman, W. (2019). Osmanlı müziğiyle ilgili müstakbel araştırmalar hakkında düşünceler (E. Tombul, Çev.). *Darülelhan Mecmuası, 12,* 3-6.

Gee, J. P. (2014). *An introduction to discourse analysis: Theory and method* (4th ed.). Routledge.

Kuhn, T. S. (1962). *The Structure of Scientific Revolutions*. University of Chicago Press.

Tortop, H. S. (2023). Türkiye'de müzik makalelerinin yazımında kalite ölçütlerinin belirlenmesi ve öneriler. *Türk Müziği, 3*(4), 499-506. https://doi.org/10.5281/zenodo.10574780

Stokes, M. (2010). *The Republic of Love: Cultural Intimacy in Turkish Popular Music*. University of Chicago Press.

Merriam, A. P. (1964). *The Anthropology of Music.* Northwestern University Press.